

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Masarykova univerzita

Podnikové hospodářství 2

jaro 2019

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Masarykova univerzita

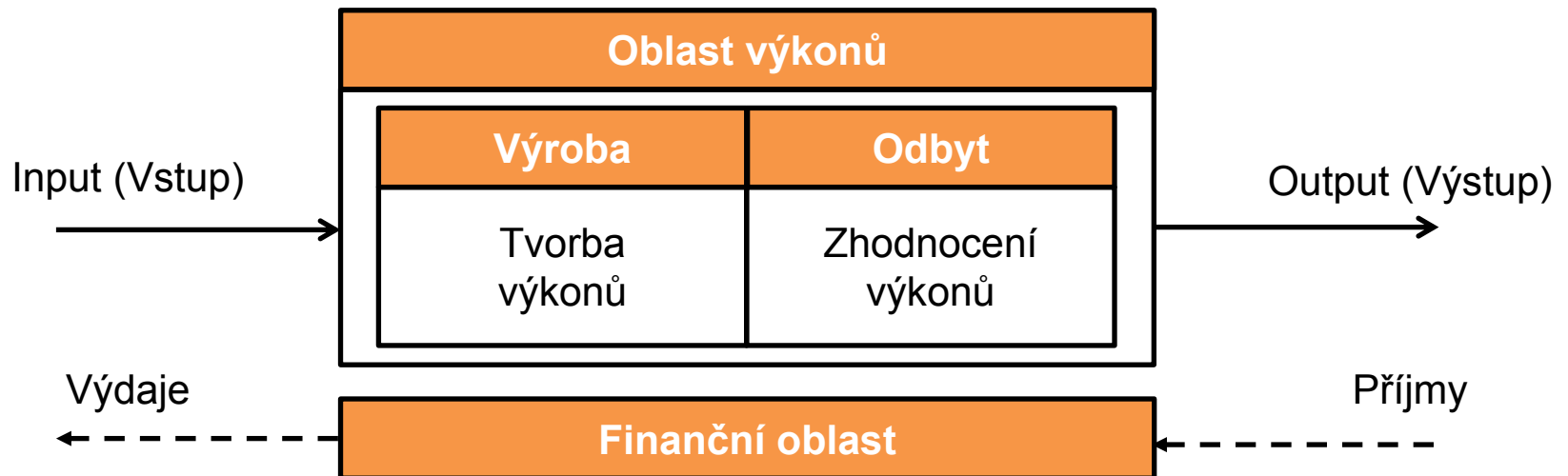
Odbyt a odbytová politika

- Odbyt jako podniková funkce
- Vztah odbytu a marketingu
- Cíle odbytové politiky
- Informace v oblasti odbytu

Odbyt

■ Pojetí odbytu:

- ✓ zhodnocování výkonů - vyhledávání odběratelů a fyzická distribuce

Odbyt podniku

Fungování trhu = neustále se opakující proces tvorby a zhodnocování výkonů.

Tvorba výkonů = pořízení výrobních faktorů a jejich zpracování do podoby výrobků a služeb.

Zhodnocování výkonů = vyhledávání odběratelů a fyzická distribuce výrobků.

Hodnotový koloběh:

peníze → výrobní faktory → výrobky → peníze

Funkce odbytu

1) transformační

- ✓ přeměna výrobního (dodavatelského) sortimentu na sortiment obchodní (odběratelský), tj. základní transformační činnost

2) prostorová (umist'ovací)

- ✓ překonání rozdílů mezi místem výroby (dodavatelem) a místem spotřeby (odběratelem), tj. prostorová funkce

3) časová

- ✓ překonání rozdílů mezi časem výroby (dodání) a časem nákupu zákazníka, tj. časová funkce

Funkce odbytu

4) kvantitativní a kvalitativní

- ✓ zajištění množství a kvality prodávané produkce (zde se mimo jiné promítají i otázky nákupu)

5) propagační (reklamní)

- ✓ ovlivňování výroby a poptávky (tj. částečně i propagační funkce)

6) úvěrová

- ✓ zajištění včasné úhrady dodavatelům

7) koordinační

- ✓ zajištění racionálních odbytových cest (logistika)

Odbytová politika

- **vztah k podnikatelským cílům a výzkumu trhu**
 - ✓ pro dosažení podnikatelských cílů je nutné plánovitě nasadit nástroje, jejichž výběr je závislý na cílech a údajích o okolí
 - ✓ výzkum trhu zajišťuje údaje o okolí, tj. o odběratelích a o konkurenci
 - ✓ podnikatelské cíle a výsledky výzkumu trhu jsou určující pro výběr nástrojů
 - ✓ nástroji odbytové politiky prodávající ovlivňuje chování odběratelů a konkurentů

- **cílem plánování odbytu je:**
 - ✓ stanovení nabízeného sortimentu
 - ✓ prognóza výše prodeje
 - ✓ prognóza vývoje ceny

Odbytové trhy

■ Nenasycené trhy

- ✓ dominuje zájem p
- ✓ řeší problém jak r

bariéry
padesátých let

Tržní struktury

- **počtu prodávajících** - víc prodávajících, víc konkurence
- **druh nabízeného zboží** - homogenní a heterogenní zboží
 - ✓ **homogenní zboží** - každá nabízená jednotka produktu je kvalitativně shodná s jinou
(*např. elektrický proud, zemní plyn apod.*)
 - ✓ **heterogenní zboží** - zboží se liší kvalitativně nebo druhově
(*např. automobily, oděvy apod.*)
- ❖ *Dokonalá konkurence*
- ❖ *Monopolistická konkurence*
- ❖ *Oligopol*
- ❖ *Monopol*

Výzkum trhu

- **vnitropodnikové informace**
 - ✓ zejména prostřednictvím odbytového oddělení, ale i na ostatních odděleních podniku (výroba, účtárna apod.)
- **informace o rámcových podmínkách**
 - ✓ se získávají především vyhodnocováním publikací (vlády, parlamentu, odborů, výzkumných ústavů atd.)
- **informace o trhu**
 - ✓ úkolem výzkumu vlastního trhu je snížení nejistoty rozhodování, získané informace tedy musí být úplné, relevantní, závažné a neovlivněné chybami.

Výzkum trhu

1) definice cíle

- ✓ vymezení druhu, kvality a rozsahu požadovaných informací

2) volba výzkumného konceptu

- ✓ určení základních charakteristik a průběhu výzkumů
 - a) *explorativní - získání prvních poznatků v neznámé oblasti*
 - b) *deskriptivní - průřezové analýzy časové řady*
 - c) *experimentální - laboratorní, terénní*

3) získávání informací

- ✓ vymezení metody výzkumu a zda bude proveden interně či externě
 - a) *primární výzkum - prvotní výzkumné studie (dotazování, pozorování)*
 - b) *sekundární výzkum - zpracování dříve získaných dat*

4) vyhodnocování informací

- ✓ analyzování získaných údajů
 - a) *multivariantní analytické postupy - vztahy mezi dvěma či více proměnnými (např. věk, příjem a vzdělání u zájemců o koupi typu auta)*
 - b) *jednovariantní analytické postupy - zkoumána jen jedna proměnná (např. znalosti o výrobku)*

Kupní chování

- **Impulzivní**
 - ✓ neplánované, emotivní jednání ústící v koupi
 - ✓ *(lákové zboží)*
- **Zvykové**
 - ✓ rutinní, automatické
 - ✓ *(u důvěrně známého a často nakupovaného zboží)*
- **Extenzivní**
 - ✓ dlouhotrvající, u koupě drahých výrobků dlouhodobé spotřeby
 - ✓ *(dům na klíč)*
- **Limitované**
 - ✓ Zjednodušené, časově omezené, zkrácený rozhodovací proces
 - ✓ *(oděvy, obuv)*

Segmentace trhu

představuje rozdělení celkového trhu na jednotlivé skupiny kupujících, dle závažných rozdílů z hlediska jejich poptávky

- **Hlavním účelem** - vytváření struktur podle skupin zákazníků.
- **Vedlejším účelem** - zvýšení transparentnosti trhu.

- ❖ geografická segmentace
 - ✓ *podle místa bydliště, regionu, města apod.*
- ❖ demografická segmentace
 - ✓ *podle věku, pohlaví, stavu, vzdělání, příjmů apod.*
- ❖ psychografická segmentace
 - ✓ *dle struktury osobnosti (atraktivnost, družnost, hospodárnost, atd.), životní styl*
- ❖ segmentace na základě chování
 - ✓ *podle věrnosti značce, nákupním pohnutkám apod.*

Tržní a odbytové prognózy

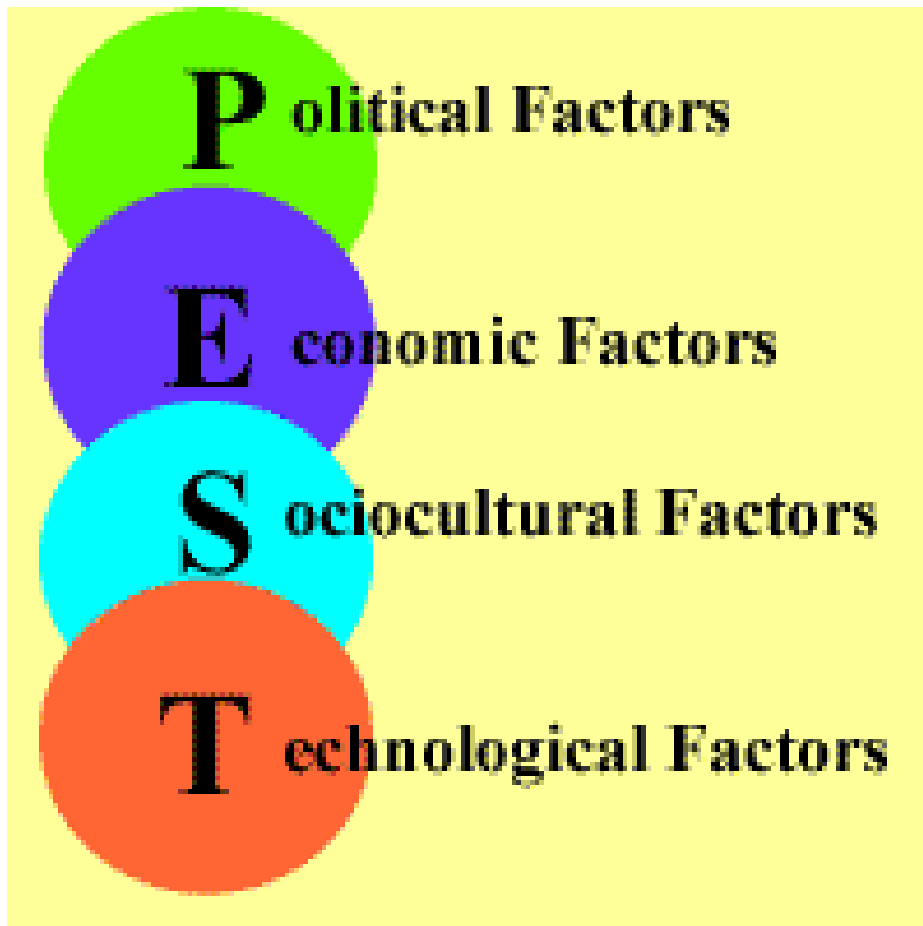
odbytová prognóza = předpověď budoucího odbytu podniku při daném nasazení nástrojů odbytové politiky

budoucí stav nebo vývoj:

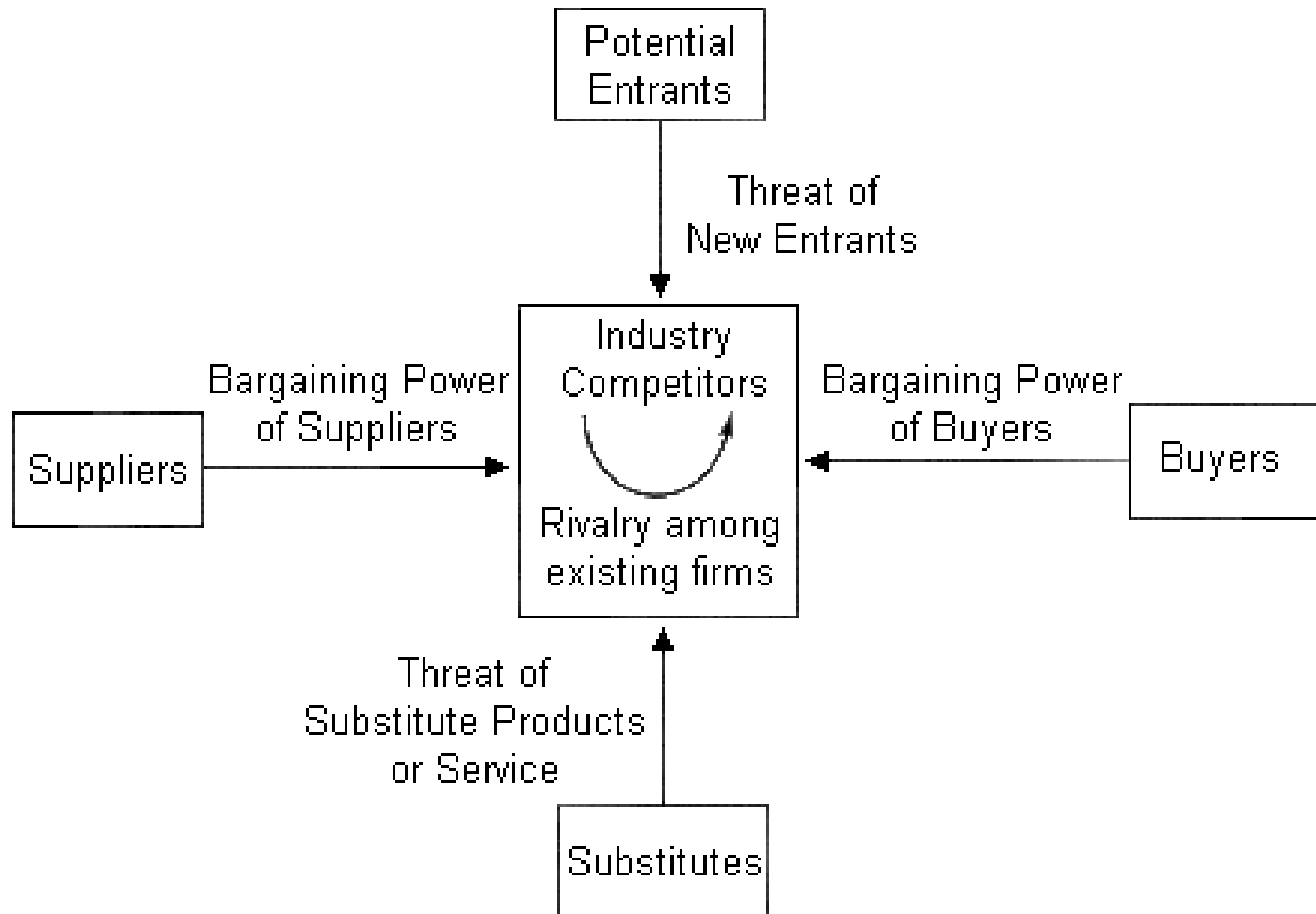
- ✓ *potenciálu trhu*
- ✓ *potenciálu odbytu*
- ✓ *objemu trhu*
- ✓ *objemu odbytu*
- ✓ *podílu podniku na trhu*

Prognostické metody	Vývojové prognózy (časové)	Prognózy účinku (průřezové)
<i>Kvalitativní</i>	dotazování expertů	dotazování expertů
<i>Kvantitativní</i>	extrapolace trendů	funkce vyjadřující reakce trhu

PEST Analýza (SLEPT / PESTLE)

Porterová analýza pěti sil

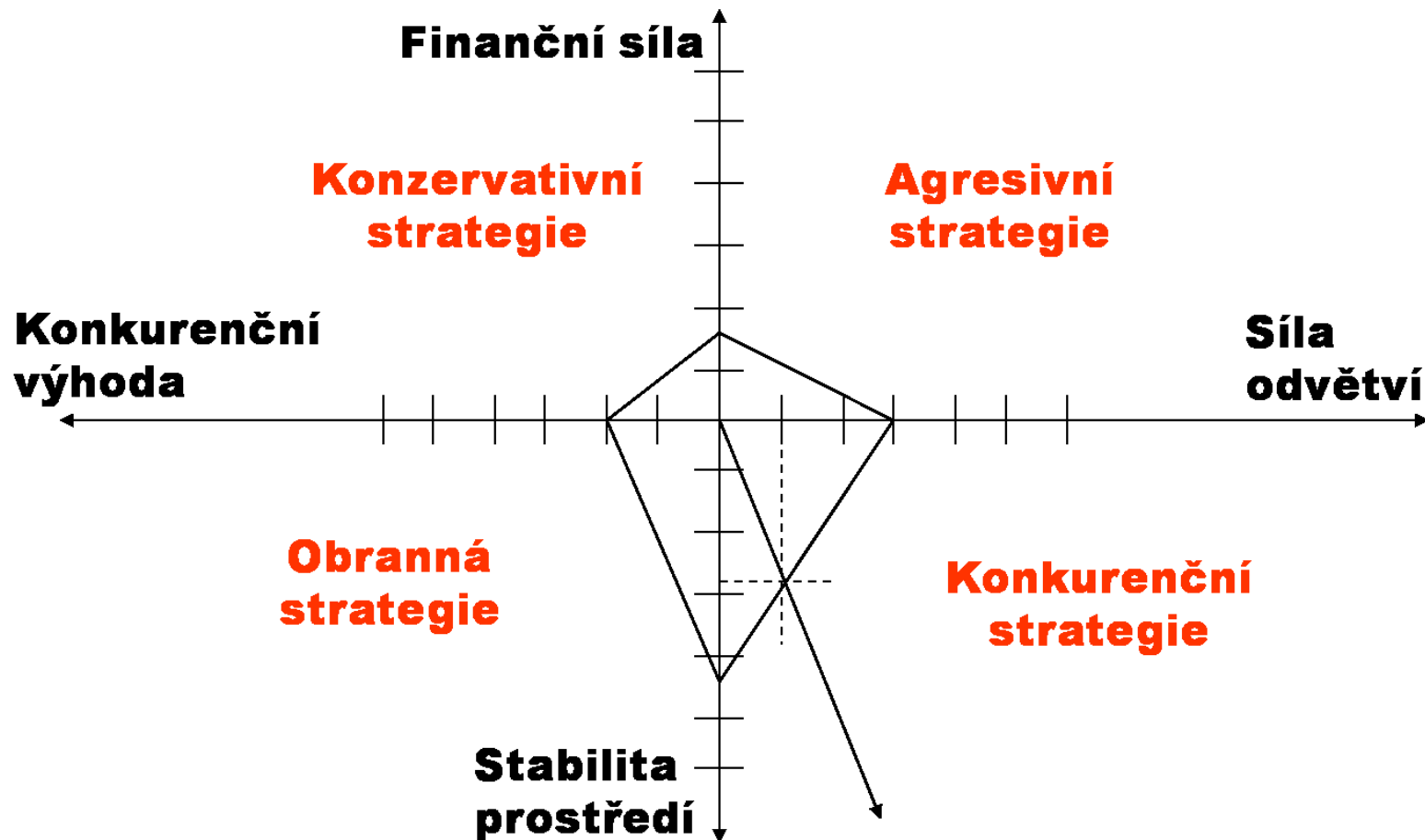
SPACE analýza

Podniková dimenze	Odvětvová dimenze
Finanční síla podniku ROI Míra zadlužení Likvidita Požadovaný vs. disponibilní kapitál CF Výstupní bariéry Míra rizika Obrat zásob Využívání úspor z rozsahu a zkušeností	Stabilita prostředí Technologické změny Míra inflace Proměnlivost poptávky Cenové rozpětí konkurenčních výrobků Vstupní bariéry Konkurenční tlak Cenová elasticita Tlak ze strany substitutů

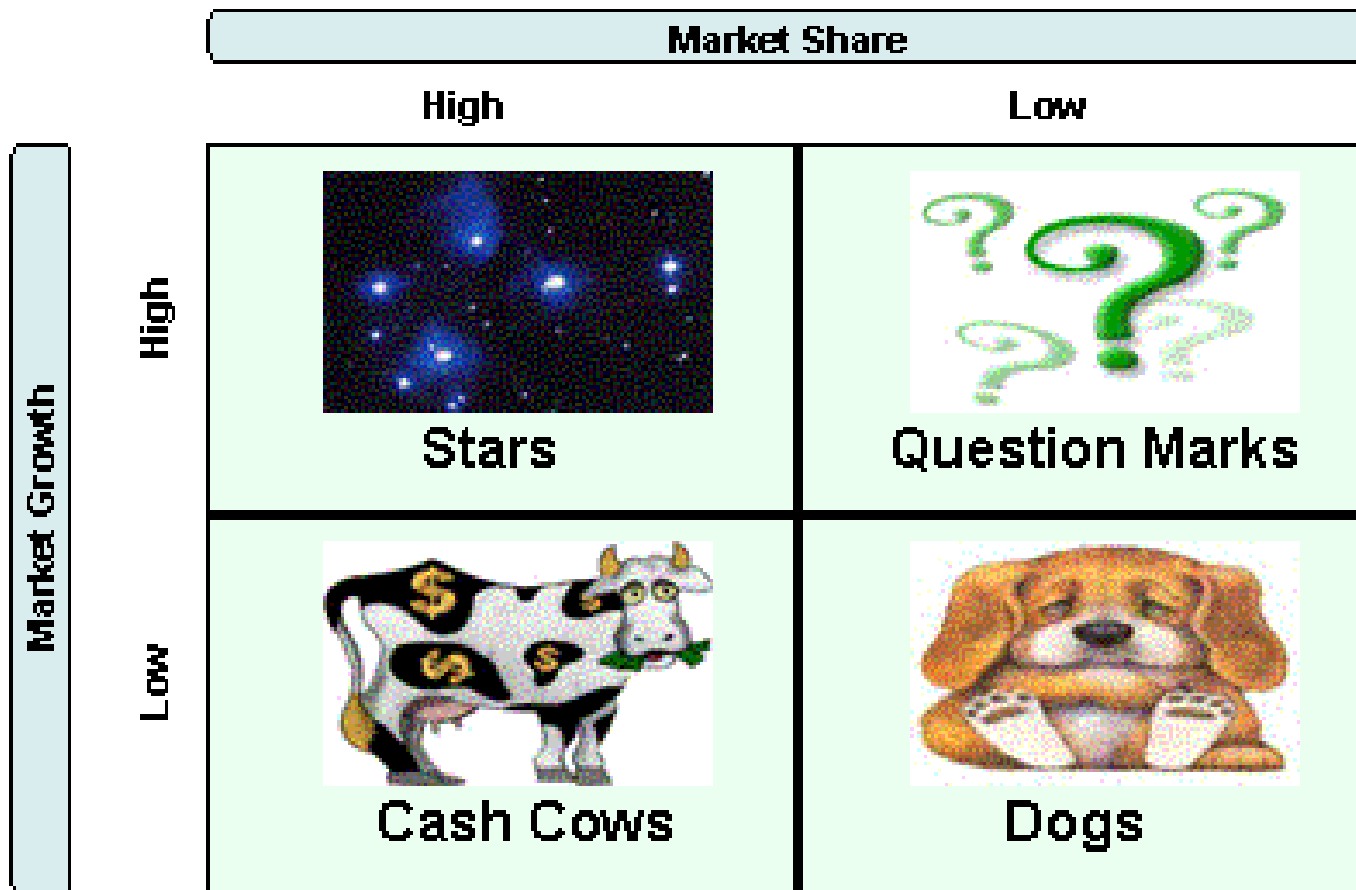
SPACE analýza

Podniková dimenze	Odvětvová dimenze
Konkurenční výhoda Podíl na trhu Kvalita výrobku Životní cyklus výrobku Rychlost zavádění nových výrobků Loajalita zákazníků Technologické know-how Vertikální integrace Inovační cyklus	Síla odvětví Růstový potenciál Ziskový potenciál Finanční stabilita Technologické know-how Využití zdrojů Kapitálová intenzita Složitost vstupu do odvětví Produktivita Vyjednávací síla výrobců

SPACE analýza

BCG Matice

SWOT analýza

	Pozitivní	Negativní
Interní faktory	Strengths	Weaknesses
	Kvalitní produkt	Slabé jméno
	Zákaznická loajalita	Špatná distribuce
Externí faktory	Opportunities	Threats
	Přístup na nové trhy	Zvýšení daní
	Nové technologie	Nové technologie

SWOT analýza

	External Opportunities (O) 1. 2. ...	External Threats (T) 1. 2. ...
Internal Strengths (S) 1. 2. ...	SO <i>"Maxi-Maxi" Strategy</i> <i>Strategie využívající silné stránky pro maximalizaci příležitostí</i>	ST <i>"Maxi-Mini" Strategy</i> <i>Strategie využívající silné stránky k minimalizaci hrozeb</i>
Internal Weaknesses (W) 1. 2. ...	WO <i>"Mini-Maxi" Strategy</i> <i>Strategie minimalizující slabé stránky prostřednictvím využitím příležitostí</i>	WT <i>"Mini-Mini" Strategy</i> <i>Strategie minimalizující slabé stránky a vyhábající se hrozbám</i>

4P vs. AC

- Jerry McCarthy a Kotler uvedli v širší známost
- KOTLER:
"Marketingový mix je soubor taktických marketingových nástrojů - výrobní, cenové, distribuční a komunikační politiky, které firmě umožňují upravit nabídku podle přání zákazníků na cílovém trhu.,"

4P	4C
Výrobek (Product)	Řešení potřeb zákazníka (Customer solution)
Cena (Price)	Náklady, které zákazníkovi vznikají (Customer cost)
Distribuce (Place)	Dostupnost řešení (Convenience)
Propagace (Promotion)	Komunikace (Communication)

Nástroje odbytové politiky

■ Výrobní politika

- ✓ *pozitivní odlišení, heterogenní nabídka či značkové zboží*

■ Cenová politika

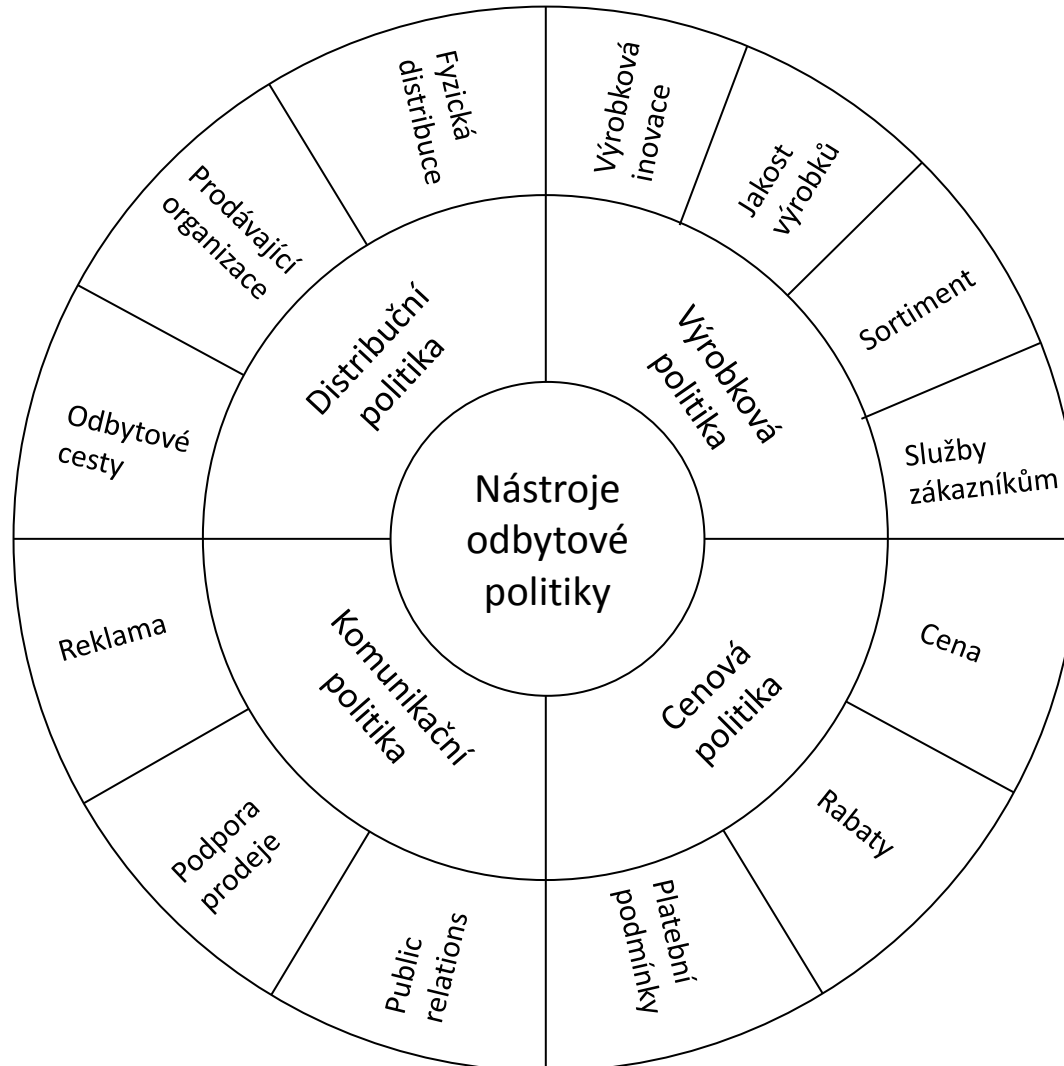
- ✓ *utváření odbytové ceny na existujících nedokonalých trzích*

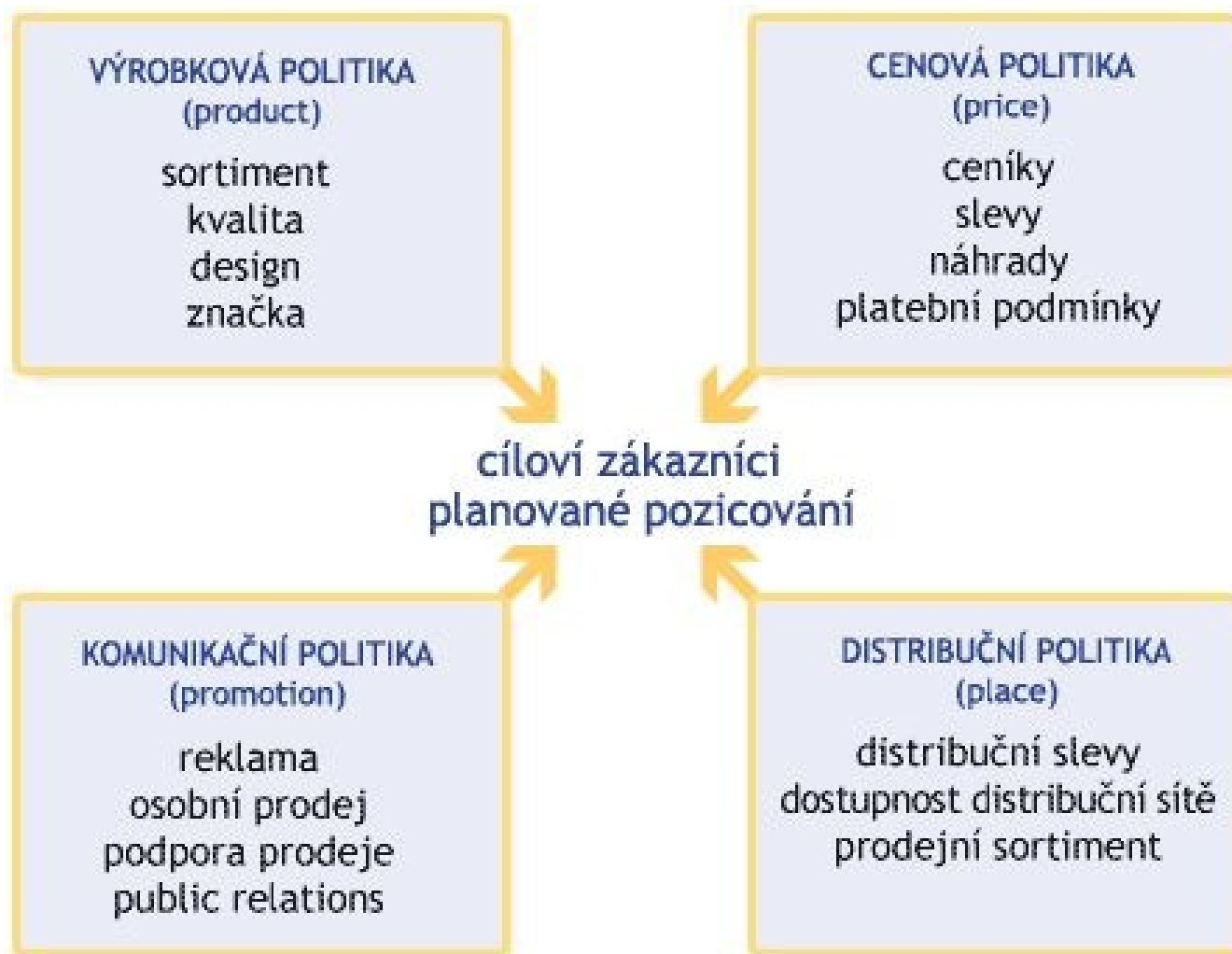
■ Komunikační politika

- ✓ *seznámit pasivního zákazníka s kvalitou, cenou a původem nabídky*
- ✓ *překonávat odbytové bariéry informovaností a cíleným ovlivňováním*

■ Distribuční politika

- ✓ *transformovat produkci do podoby odpovídající potřebám zákazníka*
- ✓ *řeší dopravní prostředky, přepravní cesty, sklady a skladovací místa*

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Masarykova univerzita

Děkuji za pozornost!

Příjemný zbytek dne!